

Antikvariskt utlåtande gällande Rönnäng 1:267

Daniel Rutgersson – Planarkitekt/Bebyggelseantikvarie

Rönnäng - Övergripande historik

Samhället Rönnäng har sin start i 1700-talets stora sillperiod. Till och börja med bebyggdes vikar och närheten till havet och den sjönära näringen var en betydande förutsättning. Allteftersom började jordbruket få mer och större betydelse då sillfisket spelade en allt mindre roll för ortens samlade ekonomi. Mot slutet av 1800-talet kom samhället att växa rejält då de sjönära näringsgrenarna förbättrats genom teknologiska genombrott samt ett nytt uppsving gällande tillgången till sill.

Vid början av 1900-talet hade samhällsstrukturen fått den form man idag ser tydliga spår utav med bebyggelse i hamnar, vikar, i dalgångar och längs vägarna som leder in och ur samhället. Rönnäng kom att växa mer allt eftersom 1900-talet fortgick och Rönnäng karaktäriseras av en stor spridning av byggnadstyper från de senaste århundradena där alla spelar en roll i berättandet av ortens historia och framväxt.

När foton är tagna är osäkert men de redogör tydligt för bebyggelsens spridning, ordnand längs vägar med jordbruksmark i dalgångarna och ett varierat byggnadsskick beroende på placering och ålder.

Foton: Bohuslänsmuseum

Rönnäng 1:267 - Karaktärisering

Byggnaden är en såkallad enkelstuga med förhöjd källare och inredd vind, sadeltak med taktegel och frontespis. Fasaden är klädd med vitmålad locklistpanel i enkelt utförande och byggnaden har en generell återhållsam arkitektonisk utformning med viss dekorer. Fönstren är av senare datum men kan till viss del relateras till byggnadens övriga arkitektur. Huset uppfördes 1932 av en ensamstående sömmerska.

Byggnadstypen är mycket typisk för södra Bohuslän och var vanlig under hela 1800-talet fram till mellankrigstiden. De arkitektoniska ramarna som byggnaden förhåller sig till redogör tydligt för hur bebyggelse utformades och utfördes under en lång tid i Bohuslän.

Byggnadens placering längs en farväg är ett traditionellt sätt att placera bebyggelse. Vägen som idag heter Hakefjordsvägen har en historisk kontinuitet i samhället och dess sträckning är tydlig i lagaskifteshandlingarna från 1841. Att byggnaden också är ordnad längs en bergskant är också värt att poängtera då denna placering är ett medvetet val då impediment sågs som den bästa placeringen av bostadsbebyggelse – så att så lite odlingsbar mark som möjligt gick till spillo.

Byggnaden ligger i dag inom ett område i Rönnäng som mest karaktäriseras av bebyggelse från 1900-talets senare hälft men där finns i bebyggelsemiljön även äldre hus som är samtida och även äldre än Rönnäng 1:267.

Byggnaden är en såkallad enkelstuga. Typisk för Bohuslän med ljus enkel fasad, frontespis och förhöjd källare.

Foton: Tjörns kommun

Kulturhistoriskt värde

Huset är en god representant för ett byggnadsskick som satt stort avtryck på Tjörns samlade bebyggelse. Ett välbevarat enkelhus med ett stramt utförande och stiltypiska detaljer.

Husets placering är som på många andra platser runt om på Tjörn (särskilt byar och samhällen med historisk återkoppling) typiskt med närhet till både väg och utan att ta betydande brukbar mark för jordbruket i anspråk.

Byggnaden spelar en roll i möjligheten att läsa av Rönnängs samhällsutveckling: placering av bostadsbebyggelse längs betydande vägar och med ett sammanhang som är mer agrart än med tydliga associationer till sjö- eller fiskerinäring.

